Dnr: GAN-2026/2024

HUDDINGE
KOMMUN

Återrapportering av uppdrag i Mål och budget 2026–2028 om att utreda förutsättningar för att kunna utöka feriepraktik till 14–15-åringar i socioekonomiskt utsatta områden

Jennie Bergsten
Utvecklingsledare
Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen

Innehållsförteckning

Innehåll

1. Sammanfattning 3
2. Inledning 3
2.1 Bakgrund/Uppdrag 3
2.2 Syfte 4
2.3 Metod och material 4
2.4 Avgränsning 4
3. Omvärldsanalys och erfarenheter från andra kommuner 4
3.1 Stockholms stad 5
3.2 Västerås stad 5
3.3 Studiemotiverande arbetslivsorientering (SAO) – exempel på en annan modell 5
3.4 Arbetsmiljölagstiftning 6
4. Huddinges nuvarande feriepraktik och demografi 6
4.1 Organisation och volymer 2025 och 2026 6
4.2 Arbetsplatser och kapacitet 6
4.3 Administrativa krav och omfattning 7
4.4 Stödbehov i genomförandet 7
4.5 Demografiska förutsättningar 8
5. Analys 8
5.1 Målgruppens behov 8
5.2 Kommunens kapacitet 8
5.3 Arbetsmiljöreglernas konsekvenser 9
5.4 Praktiska begränsningar 9
5.5 Övergripande bedömning 9
6. Kostnader och beräkningar 10
6.1 Kostnader för administration och handledarstöd 10
6.2 Kostnad för övrig lovpraktik (höstlov/sportlov) 10
6.3 Volymkostnader (sommar) 11
6.4 Ordinarie feriepraktik (16–18 år) 11
7. Möjligheter och risker 12
8. Implementeringsförslag 12
8.1 Pilotmodell (rekommenderat första steg) 13
8.2 Fullskalig modell 13
8.3 Praktik under höstlov och sportlov 14
9. Slutsatser och rekommendationer 14
9.1 Slutsatser 14
9.2 Rekommendationer 15
Referenslista 16

1. Sammanfattning

Kommunfullmäktige har i Mål och Budget 2026–2028 beslutat att gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ska utreda förutsättningarna för feriepraktik för 14–15-åringar i socioekonomiskt utsatta områden samt pröva möjligheten att erbjuda feriepraktik under fler lovperioder.

Utredningen visar att feriepraktik för 14–15-åringar är möjlig att genomföra under del av sommaren. Nuvarande verksamhet behöver då förstärkas och feriepraktikperioden förläggas till senare delen av sommaren. Den yngre målgruppen kräver tydliga arbetsuppgifter, närvarande handledning och en anpassad arbetsmiljö.

Ytterligare lovpraktik under året rekommenderas inte för 14–15-åringar eftersom lovskola behöver prioriteras under höstlov och sportlov. För målgruppen 16–18 år kan lovpraktik däremot fungera som ett komplement som avlastar sommarens volymer och möjliggör test av arbetsplatser i mindre skala.

Demografin och behovsbilden i Flemingsberg och Vårby gör områdena lämpliga för en pilot. Ett genomförande medför behov av en utökad rambudget för att hantera ökade krav på administration, handledning och arbetsmiljöarbete. En stegvis implementering rekommenderas för att säkerställa kvalitet och trygghet.

Utredningen belyser även kort studiemotiverande arbetslivsorientering (SAO) som en alternativ modell för att ge yngre ungdomar kontakt med arbetslivet. Modellen innebär att arbetslivserfarenhet integreras i skolgången och kopplas till studiemotivation och skolnärvaro. Förutsättningarna för att införa SAO i Huddinge har inte utretts inom ramen för detta uppdrag, eftersom modellen främst berör grundskolenämndens och barn- och utbildningsförvaltningens ansvarsområden.

2. Inledning

Detta utredningsunderlag har tagits fram inom ramen för Mål och Budget 2026–2028 och syftar till att ge ett beslutsunderlag för hur feriepraktiken kan utvecklas i Huddinge. Uppdraget omfattar både en möjlig utökning till 14–15-åringar och en prövning av om feriepraktik kan erbjudas under fler lovperioder, såsom höstlov och sportlov.

Utredningen fokuserar särskilt på 14–15-åringar i socioekonomiskt utsatta områden. Forskning och erfarenheter från andra kommuner visar att tidiga arbetslivskontakter kan stärka motivation, öka framtidstro och ge ungdomar bättre förutsättningar inför fortsatta studier och arbete. I Flemingsberg och Vårby finns socioekonomiska förutsättningar som kan innebära att yngre ungdomar har mer begränsade nätverk och färre naturliga ingångar till arbetslivet. Dessa områden bedöms därför som relevanta för en pilot.

2.1 Bakgrund/Uppdrag

Kommunfullmäktige har i Mål och Budget 2026–2028 gett gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för feriepraktik för 14–15-åringar i socioekonomiskt utsatta områden samt pröva möjligheten att erbjuda feriepraktik under fler lovperioder.

Huddinge kommun införde 2024 en feriepraktikgaranti som innebär att ungdomar garanteras en plats minst en gång under de år de är berättigade att söka. I dag riktar sig feriepraktiken till ungdomar 16–18 år och genomförs enbart under sommaren.

Uppdraget omfattar även att undersöka om feriepraktik kan erbjudas under andra lov, exempelvis höstlov och sportlov.

2.2 Syfte

Syftet med utredningen är att:

- Bedöma om feriepraktik för 14–15-åringar är genomförbart i Huddinge.
- Identifiera vilka resurser, arbetssätt och stödstrukturer som krävs för ett tryggt och kvalitetssäkert genomförande.
- Analysera målgruppens behov och omfattning, inklusive demografiska prognoser.
- Bedöma kostnader för olika genomförandealternativ.
- Presentera två genomförandealternativ: en pilotmodell och en fullskalig modell.

2.3 Metod och material

Utredningen bygger på nulägesanalys, omvärldsanalys, verksamhetsdata, gällande lagstiftning och intervjuer. Stockholms stad har genomfört en omfattande utvärdering av sitt pilotprojekt för målgruppen vilket gjorde att ytterligare intervjuer inte behövde genomföras. Västerås stad saknar motsvarande utvärdering och därför genomfördes en intervju med ansvarig samordnare för att få underlag om organisatoriska krav, arbetsmiljöarbete och stödbehov för yngre målgrupper.

Underlaget omfattar:

- Utvärdering av Stockholms stads pilotprojekt för 14–15-åringar
- Intervju med samordnare i Västerås stad
- Huddinges feriepraktikrapport 2025
- Workshop med personal vid arbetsmarknadsenheten den 31 mars 2026
- Demografiska prognoser 2025–2027
- Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:2)
- Intern statistik om volymer, praktikplatser, kostnader och organisation

Utredningen har samberetts med barn- och utbildningsförvaltningen och kommunstyrelsens förvaltning.

2.4 Avgränsning

Utredningen omfattar feriepraktik för 14–15-åringar i Flemingsberg och Vårby.

3. Omvärldsanalys och erfarenheter från andra kommuner

Detta avsnitt sammanfattar erfarenheter från andra kommuner av feriepraktik för yngre målgrupper och belyser vilka förutsättningar, organisatoriska krav och stödbehov som behöver beaktas vid ett eventuellt utökat feriepraktikuppdrag i

Huddinge. Avsnittet beskriver även kort en annan modell för att ge yngre ungdomar kontakt med arbetslivet.

3.1 Stockholms stad

Stockholms stad genomförde 2025 ett pilotprojekt där 31 ungdomar i åldern 14–15 år med omfattande sociala behov erbjöds feriejobb. Av dessa fullföljde 25 ungdomar tre veckors arbete. Arbetskonsulenter från företaget MISA gav stöd genom arbetsplatsbesök, handledarstöd, incidenthantering och samordning med socialtjänsten.

Pilotprojektets utvärdering visar att målgruppen kräver tät närvaro, relationsskapande arbete och kontinuerligt stöd. Arbetsplatserna behöver tydlig förberedelse, förankring och strukturerade arbetsuppgifter för att kunna ta emot yngre ungdomar på ett tryggt sätt.

3.2 Västerås stad

Västerås erbjuder årligen sommarlovspraktik till cirka 1 000 ungdomar i åldern 13–16 år. Praktiken omfattar fyra tvåveckorsperioder med sex timmars arbetsdag. Kommunen är arbetsgivare och ansvarar för arbetsmiljö, administration och löneutbetalning, medan arbetsplatserna ansvarar för handledning och introduktion.

Intervjun med Västerås stad visar att kommunen hanterar betydande administrativa och juridiska krav, särskilt kopplat till GDPR, sekretess och hantering av personuppgifter. De betonar vikten av att involvera dataskyddsombud tidigt i processen. Yngre ungdomar kräver också tätare uppföljning, fler arbetsplatsbesök och mer stöd vid incidenter än äldre ungdomar.

3.3 Studiemotiverande arbetslivsorientering (SAO) – exempel på en annan modell

Studiemotiverande arbetslivsorientering (SAO) är en modell där högstadieelever kombinerar skolgång med avlönat arbete två timmar per vecka under ett år. Arbetet genomförs inom ramen för skolundervisningen och bygger på samverkan mellan skola och arbetsgivare. Modellen riktar sig särskilt till elever i områden med socioekonomiska utmaningar och ska ge ungdomarna arbetslivserfarenhet, handledning, referenser och kontaktnät.

En central del av modellen är kopplingen mellan skola och arbete. Eleverna behöver ha hög skolnärvaro för att delta, vilket innebär att arbetet också fungerar som en studiemotiverande insats. Organisationen Nästa Generation Sverige, som har utvecklat modellen, beskriver att ungdomarna genom arbetet får lön, handledning och erfarenhet av arbetslivet. Kopplingen till skolan syftar samtidigt till att stärka elevernas motivation och engagemang i studierna.

Modellen pilotprövades 2025 i Upplands Väsby och Sundsvall, där 25 företag åtog sig att anställa över 100 ungdomar. Enligt Nästa Generation Sverige uppgav rektorer och lärare vid de deltagande skolorna efter några månader att elevernas närvaro och engagemang i klassrummet hade ökat. Därefter har modellen införts eller börjat implementeras i bland annat Västerås, Uppsala och Sundbyberg. Stockholms stad och Göteborgs stad har också tecknat partnerskapsavtal för att börja implementera modellen.

SAO skiljer sig från feriepraktik genom att arbetslivserfarenheten integreras i skolgången och kopplas till elevernas studiemotivation och skolnärvaro.

3.4 Arbetsmiljölagstiftning

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om minderårigas arbetsmiljö (AFS 2023:2, 8 kap.) innebär särskilda krav när minderåriga anlitas för arbete. För 14–15-åringar ska riskbedömningen särskilt ta hänsyn till den minderårigas fysiska och psykiska mognad, ålder och övriga förutsättningar. För äldre barn ska det även bedömas om arbetet kräver stort ansvarstagande, är fysiskt tungt eller psykiskt påfrestande. Sådant arbete är inte tillåtet för äldre barn.

Arbetsgivaren ska informera vårdnadshavaren om arbetsuppgifterna, riskerna och eventuella skyddsåtgärder samt försäkra sig om att vårdnadshavaren har lämnat sitt medgivande. Den minderåriga ska få introduktion och arbeta under ledning och tillsyn av en lämplig person som har fyllt 18 år och har kunskaper om arbetet.

4. Huddinges nuvarande feriepraktik och demografi

Detta avsnitt beskriver organisation, volymer, kapacitet, administrativa krav och demografiska förutsättningar för den nuvarande feriepraktiken.

4.1 Organisation och volymer 2025 och 2026

Huddinge kommun erbjuder feriepraktik till ungdomar i åldern 16–18 år genom en feriepraktikgaranti. Garantin innebär att alla ungdomar som är folkbokförda i kommunen och söker inom ansökningstiden garanteras minst en praktikperiod under de år de uppfyller kriterierna. Ungdomar med anpassningsbehov, på grund av diagnos, kan få förtur och söka flera gånger fram till dess att de fyller 19.

Feriepraktiken är organiserad i tre perioder om tre veckor vardera, med en arbetstid på 105 timmar per period. Under 2025 sökte 1 993 ungdomar feriepraktik, 1 561 erbjöds plats och 1 297 fullföljde en praktikperiod. Kommunen samarbetade med 150 arbetsplatser och genomförde 99 arbetsplatsbesök.

Feriepraktikorganisationen 2025 bestod av en metodutvecklare (75 %), tre samordnare (100 % vardera), administrativt stöd motsvarande 1,25 heltidstjänster samt fyra timanställda sommarhandledare. Dessa funktioner ansvarade för kommunikation, digitala flöden, anställningar, lönehantering, matchning, arbetsmiljöuppföljning och arbetsplatsbesök. Sommarhandledarna utgjorde den operativa förstärkning som krävdes under juni–augusti när samtliga feriepraktikanter var ute på arbetsplatserna.

Under 2026 sökte 2 142 ungdomar feriepraktik, varav 1 447 var behöriga och erbjöds en plats. Av dessa valde 1 219 ungdomar att tacka ja till en praktikperiod. Statistiken för 2026 är preliminär och kan komma att justeras när den slutliga bearbetningen av årets utfall är färdigställd.

4.2 Arbetsplatser och kapacitet

Feriepraktiken bygger på en samverkan mellan kommunens verksamheter, näringslivet och föreningslivet. Under 2025 stod kommunen för 454 platser, näringslivet för 497 platser och föreningslivet samt projektbaserade satsningar för cirka 350 platser. Näringslivets platser varierar mellan år och påverkas av

konjunktur, personalresurser och interna prioriteringar vilket gör kapaciteten mindre förutsägbar.

Företag som deltar återkommande lyfter att feriepraktiken är ett viktigt sätt att synliggöra yrken och locka framtida arbetskraft. Detta bidrar till att de fortsätter ta emot ungdomar. En utökning till 14–15-åringar innebär att kommunen behöver säkerställa att arbetsplatserna uppfyller arbetsmiljökraven för minderåriga och att kapaciteten förstärks.

4.3 Administrativa krav och omfattning

En utökning till 14–15-åringar innebär en ökad administrativ belastning. Den yngre målgruppen kräver medgivande från vårdnadshavare, fler kontakter med hemmet och mer omfattande riskbedömningar. Eftersom många 14–15-åringar saknar eget BankID behöver vårdnadshavare ofta bistå vid ansökan. Då målgruppen endast bedöms ha möjlighet att delta i feriepraktik under senare delen av sommaren, påverkas förutsättningarna avseende både utbud av platser och verksamhetens personalresurser i semestertider.

Erfarenheter från Västerås stad visar att yngre ungdomar oftare skriver fel uppgifter i ansökan vilket kräver ytterligare kontroller. Detta innebär fler manuella moment och ökar risken för felaktiga uppgifter.

Lönehantering och tidrapportering är redan två av de mest resurskrävande delarna av feriepraktiken. För en yngre målgrupp ökar behovet av manuella rättningar och kontakter med vårdnadshavare. Arbetsmiljöreglerna för minderåriga kräver också mer detaljerade riskbedömningar, fler arbetsplatsbesök och tätare dialog med handledare. Sammantaget innebär detta att en utökning ökar både volymen och komplexiteten i de administrativa momenten.

4.4 Stödbehov i genomförandet

En utökning till 14–15-åringar innebär att ungdomarna kan behöva mer stöd i det dagliga genomförandet. Erfarenheter från Stockholms pilotprojekt och intervjun med Västerås stad visar att yngre ungdomar behöver närvarande handledning, tydligare arbetsuppgifter och tätare uppföljning än äldre feriepraktikanter.

Västerås genomför större informationsmöten med både ungdomar och vårdnadshavare inför praktikstart vilket enligt kommunen minskar belastningen under praktikperioden. En liknande modell kan övervägas i Huddinge.

Sommarhandledarna får en mer central roll vid en utökning och behöver genomföra fler arbetsplatsbesök, hantera incidenter och stödja ungdomar som behöver hjälp med struktur och närvaro. Samordnarna behöver i högre grad arbeta med matchning, uppföljning och säkerställa att arbetsplatserna klarar målgruppens behov.

Eftersom nuvarande organisation arbetar nära sin kapacitetsgräns under sommaren krävs en förstärkning av det dagliga stödet för att upprätthålla kvalitet och trygghet vid en utökning.

4.5 Demografiska förutsättningar

Utredningen avser feriepraktik för 14–15-åringar i Flemingsberg och Vårby. I Huddinge fanns totalt 3 259 ungdomar i åldern 14–15 år 2025. Av dessa bodde 564 ungdomar i Flemingsberg och Vårby. Antalet i målgruppen förväntas öka till:

- 580 ungdomar år 2026
- 605 ungdomar år 2027

5. Analys

Analysen sammanfattar de faktorer som påverkar möjligheterna att genomföra feriepraktik för 14–15-åringar i Huddinge. Den bygger på kommunens nulägesanalys, arbetsmiljöregler, demografiska underlag samt erfarenheter från Stockholm och Västerås.

5.1 Målgruppens behov

Ungdomar i socioekonomiskt utsatta områden kan ha mer begränsade nätverk och färre etablerade kontakter med arbetslivet. Det innebär att de i mindre grad får informell vägledning om arbetslivet. För en del saknas sådana kontakter helt vilket gör att tidiga och tydligt utformade insatser kan spela en särskilt viktig roll.

Erfarenheter från Stockholms pilotprojekt visar att yngre ungdomar gynnas av tydliga ramar, närvarande handledning och kontinuerligt stöd. Intervjun med Västerås stad visar att yngre ungdomar ofta behöver återkommande och tydligt definierade arbetsuppgifter.

Barn- och utbildningsförvaltningen i Huddinge bedömer att grundskoleelever i första hand behöver delta i lovskola under höstlov och sportlov. Feriepraktik under sommaren kan fungera men inte under sommarlovets första veckor då lovskola genomförs.

Sammantaget visar analysen att målgruppen har goda förutsättningar att dra nytta av feriepraktik, under förutsättning att arbetsuppgifterna är anpassade, handledarstödet är tillräckligt och att praktikperioden förläggs till en tidpunkt som inte sammanfaller med lovskola.

5.2 Kommunens kapacitet

Huddinges feriepraktikverksamhet bygger på en mix av kommunala, privata och föreningsdrivna praktikplatser. Analysen visar att denna mix är nödvändig för att nå dagens volymer, men att den kan vara sårbar vid en utökning till 14–15-åringar.

De kommunala platserna utgör den mest stabila basen och är ofta lättare att anpassa till arbetsmiljökraven för yngre målgrupper då kommunen kan styra över arbetsuppgifter och handledningsresurser. Näringslivets platser varierar mellan år och påverkas av konjunktur och personalresurser vilket gör dem mindre förutsägbara. Föreningslivets platser är värdefulla men ofta beroende av projektfinansiering och tillgång till handledare.

En utökning kräver därför stärkt intern kapacitet, tydligare styrning och en mer systematisk rekrytering av arbetsplatser som uppfyller arbetsmiljökraven för minderåriga.

5.3 Arbetsmiljöreglernas konsekvenser

Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2023:2) innebär särskilda begränsningar för vilka arbetsuppgifter 14–15-åringar kan utföra. Äldre barn får bland annat inte utföra arbete som kräver stort ansvarstagande eller är fysiskt tungt eller psykiskt påfrestande. Därutöver finns särskilda begränsningar för arbetsuppgifter som medför exponering för exempelvis farliga kemiska ämnen, smittrisker, farliga maskiner och vissa andra riskfyllda arbetsmoment.

Detta begränsar vilka arbetsplatser som är lämpliga och innebär att kommunen inte kan använda samma bredd av praktikplatser som för äldre ungdomar. Erfarenheter från Stockholm och Västerås visar att arbetsplatser med enkla, återkommande och tydligt definierade arbetsuppgifter fungerar bäst för målgruppen. I kommunen innebär detta att praktikplatser inom park, service, kultur, föreningsliv och enklare administrativa uppgifter är mest lämpliga.

5.4 Praktiska begränsningar

Utöver arbetsmiljöreglerna finns praktiska begränsningar som påverkar möjligheterna att genomföra feriepraktik för 14–15-åringar i större skala. Målgruppen kräver mer stöd och närvaro av handledare än äldre feriepraktikanter, vilket innebär att arbetsplatserna behöver ha både tid och kompetens för att ta emot dem på ett tryggt sätt.

Många verksamheter saknar i dag tillräcklig handledarkapacitet under sommaren, då ordinarie personalstyrka är reducerad. Arbetsuppgifterna måste vara anpassade efter regelverket, vilket begränsar antalet arbetsplatser som kan ta emot yngre ungdomar.

Den administrativa och operativa belastningen ökar också, eftersom organisationen behöver hantera fler kontakter med vårdnadshavare, fler arbetsplatsbesök och tätare uppföljning. Detta innebär att nuvarande organisation behöver förstärkas.

Sammantaget kräver en utökning att kommunen stärker kapaciteten och säkerställer att arbetsplatser och handledarstöd motsvarar målgruppens behov.

5.5 Övergripande bedömning

Den övergripande bedömningen är att feriepraktik för 14–15-åringar är genomförbart, men att målgruppen kräver mer stöd, tydligare arbetsuppgifter och en anpassad arbetsmiljö. Erfarenheterna från Stockholm och Västerås visar att detta är möjligt när arbetsplatserna får tillräckligt stöd och arbetsuppgifterna är väl definierade.

Grundskoleelever bör i första hand delta i lovskola under höstlov, sportlov och sommarlovets första veckor. Detta innebär att feriepraktik för 14–15-åringar endast kan erbjudas under del av sommaren. Erfarenheter från Nacka kommun visar samtidigt att feriejobb kan kombineras med studiefrämjande insatser. Där används deltagande i sommarskola respektive studiecoachning som en del av villkoren för vissa ungdomars tillgång till kommunens feriejobb.

Nulägesanalysen visar att organisationen redan arbetar nära sin kapacitetsgräns, vilket innebär att en utökning kräver ett förstärkt administrativt stöd, utökat handledarstöd och en mer omfattande arbetsmiljöuppföljning.

Flemingsberg och Vårby bedöms vara lämpliga för en pilot, och en successiv implementering ger möjlighet att testa stöd, praktikplatser och arbetsmiljörutiner innan en eventuell uppskalning. Lovpraktik under höstlov och sportlov bedöms endast vara aktuellt för målgruppen 16–18 år.

6. Kostnader och beräkningar

Detta avsnitt beskriver kostnader för administration, handledarstöd, lovpraktik och sommarvolymer.

6.1 Kostnader för administration och handledarstöd

Den interna merkostnaden för feriepraktik för 14–15-åringar uppstår främst genom ett ökat administrativt arbete. Den yngre målgruppen kräver medgivande från vårdnadshavare, fler kontakter med hemmet, mer detaljerade riskbedömningar och tätare uppföljningar under praktikperioden. Detta innebär att varje praktikant genererar en större administrativ insats än äldre deltagare.

Målgruppen behöver dessutom mer närvarande och strukturerad handledning på arbetsplatserna. För att säkerställa trygghet, arbetsmiljö och kontinuitet kan kommunen behöva förstärka den operativa organisationen med sommarhandledare som genomför arbetsplatsbesök, stödjer ordinarie handledare, följer upp frånvaro och hanterar situationer som uppstår under praktikperioden. Denna förstärkning är en kvalitets- och säkerhetsåtgärd, men kostnader för handledare ingår inte i den ekonomiska beräkningen.

Merkostnaden ökar i takt med antalet deltagare och tillkommer utöver lönekostnaderna för feriepraktikanterna. För en pilot med 100 feriepraktikanter under tre veckor uppskattas den totala kostnaden till cirka 1,7 miljoner kronor. I denna summa ingår löner till feriepraktikanterna samt kostnaden för en samordnare som ansvarar för administration, planering och uppföljning av pilotens genomförande.

6.2 Kostnad för övrig lovpraktik (höstlov/sportlov)

Lovpraktik under höstlov och sportlov kan delvis hanteras inom arbetsmarknadsenhetens ordinarie bemanning, eftersom belastningen är betydligt lägre än under sommaren. Volymerna av ansökningar, matchningar och löneadministration är mindre vilket gör att delar av arbetet kan rymmas inom befintliga resurser.

Om antalet praktikanter ökar, eller om målgruppen har större behov av stöd, kan det bli nödvändigt att tillfälligt förstärka organisationen med timanställda handledare. Kostnaden för en handledare under en tvåveckorsperiod är cirka 20 000 kronor vilket innebär att två lovperioder motsvarar omkring 40 000 kronor per år.

En veckas lovpraktik omfattar 35 arbetstimmar. Kostnaden per ungdom och vecka är 3 269 kronor, inklusive semesterersättning och arbetsgivaravgifter.

Ersättning till feriepraktikanter (övrig lovpraktik):

Antal platser	Timlön*	Arbetade timmar totalt	Antal veckor	Kostnad för lön inkl sem ers och arb givaravgift	**Total kostnad**
50	75	35	1	3269 kr	163 450 kr
100	75	35	1	3269 kr	326 900 kr

*tillkommer semesterersättning (13%) samt arbetsgivaravgift (10,21%)

6.3 Volymkostnader (sommar)

Volymkostnaderna påverkas av antalet platser, timlön och antalet arbetade timmar. För 14–15-åringar kan samma timlön som för övriga feriepraktikanter användas vilket är 75 kronor per timme.

En ordinarie sommarperiod omfattar tre veckor med totalt 105 arbetstimmar, vilket ger en lönekostnad per plats på 9 807 kronor, inklusive semesterersättning och arbetsgivaravgifter. Vid 100 platser uppgår den totala lönekostnaden till 980 700 kronor. Vid 300 platser uppgår kostnaden till cirka 2,94 miljoner kronor.

Ersättning till feriepraktikanter (sommar):

Olika räkneexempel	Timlön*	Arbetade timmar totalt	Antal veckor	Kostnad för lön inkl sem ers och arb givaravgift	**Total kostnad**
2 veckor, **30 h**/vecka – Västeråsmodell **100 platser**	75 kr	**60 h** (2×30 h)	**2 veckor**	5 604 kr	560 400 kr
2 veckor, 35 h/vecka **100 platser**	75 kr	**70 h** (2×35 h)	**2 veckor**	6 538 kr	653 800 kr
3 veckor – **35 h**/vecka **100 platser**	75 kr	**105 h** (3×35 h)	**3 veckor**	9 807 kr	980 700 kr

*tillkommer semesterersättning (13%) samt arbetsgivaravgift (10,21%)

6.4 Ordinarie feriepraktik (16–18 år)

Detta avsnitt beskriver kostnaderna för den befintliga feriepraktiken och används som jämförelse för en eventuell utökning. Den ordinarie feriepraktiken för 16–18-åringar är en etablerad verksamhet i Huddinge. Budgeten för 2025 uppgick till 13,5 miljoner kronor, varav 11,2 miljoner avsåg lönekostnader. Resterande del täckte administration, handledarstöd, digitala system, arbetsplatsbesök och övriga kostnader.

Kostnadsbilden visar att feriepraktiken redan i dag är resurskrävande, där lönerna till ungdomarna utgör den största delen av utgifterna. En utökning till 14–15-åringar innebär därför ökade lönekostnader samt ökade interna kostnader för administration, samordning och operativt stöd. Den yngre målgruppen kräver

dessutom fler kontakter med vårdnadshavare, mer omfattande riskbedömningar och tätare uppföljning, vilket ytterligare påverkar resursbehovet.

Feriepraktiken har under flera år haft höga ansökningstal och en relativt stabil tillgång till praktikplatser. Kostnaderna för en utökning behöver därför vägas mot de långsiktiga effekter som tidiga arbetslivskontakter kan ge, exempelvis stärkt motivation, förbättrade framtidsutsikter och ökad etablering på arbetsmarknaden.

7. Möjligheter och risker

Feriepraktik för 14–15-åringar innebär både möjligheter och risker som behöver beaktas vid planering och genomförande.

Möjligheter:

- Tidiga arbetslivserfarenheter kan stärka motivation, framtidstro och ge ungdomar en första merit. Detta är särskilt relevant i områden där kontakterna med arbetslivet är begränsade.
- Förutsägbarhet och vuxennärvaro under sommaren kan bidra till ökad stabilitet för ungdomar som saknar organiserade aktiviteter. Erfarenheter från Stockholm och Västerås visar att tydliga ramar och närvarande handledning är särskilt betydelsefullt för yngre målgrupper.
- Möjlighet att utveckla anpassade feriepraktikspår inom kommunala verksamheter, föreningsliv och enklare administrativa uppgifter. Dessa kan utformas i enlighet med arbetsmiljöreglerna för minderåriga.
- Lovpraktik (höst/vår) kan användas som komplement för målgruppen 16–18 år

Risker

- Ökad administrativ belastning under “semestertider”. Den yngre målgruppen kräver samtycken, tätare kontakt med vårdnadshavare, fler arbetsplatsbesök och mer omfattande riskbedömningar.
- Begränsat antal lämpliga arbetsplatser under möjlig tidsperiod. Arbetsmiljöreglerna för minderåriga innebär att många arbetsplatser inte kan ta emot 14–15-åringar, vilket kan skapa kapacitetsutmaningar.
- Handledarkapacitet under sommaren är redan ansträngd i flera verksamheter. En utökning kan innebära att vissa arbetsplatser inte kan ta emot yngre ungdomar utan förstärkt stöd.
- Risk för avhopp eller frånvaro om arbetsuppgifterna inte är tillräckligt tydliga eller om handledare inte är tillräckligt närvarande. Erfarenheter från Stockholm visar att kontinuerligt stöd är avgörande för målgruppen.

Samlad bedömning

Möjligheterna är betydande, men förutsätter att kommunen säkerställer tillräcklig kapacitet, tydliga rutiner och anpassade arbetsuppgifter. Riskerna är främst kopplade till arbetsmiljö, handledning och organisatorisk belastning vilket gör att en stegvis implementering minskar risken för kvalitetsbrister.

8. Implementeringsförslag

Detta avsnitt beskriver två möjliga genomförandealternativ: en pilotmodell och en fullskalig modell. Syftet är att ge ett beslutsunderlag för hur feriepraktik för 14–15-åringar kan införas på ett kontrollerat och kvalitetssäkrat sätt.

8.1 Pilotmodell (rekommenderat första steg)

En pilotmodell innebär att feriepraktik för 14–15-åringar införs i mindre skala i Flemingsberg och Vårby från och med 2027. Syftet är att pröva stödstrukturer, arbetsuppgifter och arbetsmiljörutiner innan verksamheten eventuellt skalas upp. Pilotens omfattning kan vara 50–100 platser under sommaren. Feriepraktikperioden planeras till senare delen av sommaren. Detta ger möjlighet att testa matchning, handledarstöd, riskbedömningar och arbetsplatsrekrytering i mindre skala.

Arbetsplatserna behöver vara noggrant utvalda och erbjuda arbetsuppgifter som uppfyller arbetsmiljökraven för minderåriga. Kommunala verksamheter, föreningsliv och enklare administrativa uppgifter bedöms vara mest lämpliga. Pilotmodellen ger också möjlighet att utveckla informationsinsatser riktade till både ungdomar och vårdnadshavare, exempelvis gemensamma informationsmöten liknande de som används i Västerås.

Piloten ger även möjlighet att pröva olika upplägg för arbetstidens omfattning. Västerås använder tvåveckorsperioder om totalt 60 timmar, vilket kan vara ett alternativ för att anpassa arbetsuppgifterna efter målgruppen och samtidigt minska kostnaderna. Ett sådant upplägg kan testas i piloten för att bedöma hur det fungerar i praktiken och om det bör användas vid en eventuell uppskalning.

En pilot gör det möjligt att följa upp:

- arbetsplatsers förutsättningar
- handledningsbehov
- administrativa krav
- ungdomars närvaro och deltagande
- arbetsmiljöfrågor

Resultaten kan användas för att justera organisation, rutiner och volymer inför en eventuell utökning.

8.2 Fullskalig modell

En fullskalig modell innebär att feriepraktik för 14–15-åringar erbjuds till 300–600 ungdomar i Flemingsberg och Vårby. För att genomföra detta krävs en förstärkt organisation, tydligare styrning och en systematisk rekrytering av arbetsplatser som uppfyller arbetsmiljökraven för minderåriga. Feriepraktik för målgruppen bedöms endast kunna erbjudas under senare delen av sommaren.

För att nå tillräcklig kapacitet behöver kommunen:

- utveckla fler anpassade platser inom kommunala verksamheter
- stärka handledarstöd och arbetsplatsbesök
- säkerställa enhetliga rutiner för riskbedömning
- förstärka administration och lönehantering
- arbeta mer strukturerat med arbetsplatsrekrytering

En fullskalig modell förutsätter att dessa delar är på plats för att kunna genomföras med god kvalitet och i enlighet med arbetsmiljökraven.

8.3 Praktik under höstlov och sportlov

Lovpraktik under höstlov och sportlov kan fungera som ett komplement till sommarens feriepraktik för målgruppen 16–18 år. Volymerna är lägre vilket gör att delar av arbetet kan hanteras inom ordinarie bemanning.

Lovpraktik kan användas för att:

- testa arbetsplatser i mindre skala
- erbjuda ungdomar kontinuitet under året
- avlasta sommarens höga volymer
- nå ungdomar som inte kan delta under sommaren

Om volymerna ökar kan timanställda handledare behöva anlitas. Kostnaden för en handledare under en tvåveckorsperiod är cirka 20 000 kronor. En veckas lovpraktik omfattar 35 arbetstimmar. Kostnaden per ungdom och vecka är 3 269 kronor, inklusive semesterersättning och arbetsgivaravgifter.

Barn- och utbildningsförvaltningen, som ansvarar för grundskoleelever, bedömer att lovpraktik inte bör erbjudas till elever i grundskolan under höst- och sportlov, då lovskola ska prioriteras. För målgruppen 16–18 år behöver lovpraktiken planeras så att den inte konkurrerar med eventuella studieinriktade insatser under loven. Mot denna bakgrund bedöms lovpraktik endast vara aktuellt för målgruppen 16–18 år, och bör erbjudas på ett sätt som inte sammanfaller med lovskoleinsatser.

9. Slutsatser och rekommendationer

Detta avsnitt sammanfattar utredningens huvudsakliga slutsatser och ger rekommendationer för fortsatt arbete.

9.1 Slutsatser

Utredningen visar att feriepraktik för 14–15-åringar kan genomföras i Huddinge, förutsatt att verksamheten förstärks och anpassas efter målgruppens behov. Den yngre målgruppen ställer högre krav på stöd, tydliga arbetsuppgifter och en anpassad arbetsmiljö än äldre feriepraktikanter.

Omvärldsanalysen visar att ungdomar med begränsade nätverk kan ha färre etablerade kontakter med arbetslivet. Tidiga och strukturerade arbetslivskontakter kan därför vara särskilt betydelsefulla för dessa ungdomar. Erfarenheterna från Stockholm och Västerås visar att närvarande handledning, tydliga ramar och kontinuerligt stöd är avgörande för att målgruppen ska lyckas.

Feriepraktik för 14–15-åringar bedöms endast kunna erbjudas under senare delen av sommaren eftersom lovskola behöver prioriteras under övriga lovperioder.

Nulägesanalysen visar att feriepraktikorganisationen redan arbetar nära sin kapacitetsgräns, vilket innebär att en utökning kräver förstärkt administration, stärkt handledning och utökad arbetsmiljöuppföljning.

Flemingsberg och Vårby bedöms vara lämpliga områden för en pilot. Lovpraktik kan användas som ett komplement för målgruppen 16–18 år, där praktiken kan

fungera som ett sätt att testa arbetsplatser i mindre skala och avlasta sommarens volymer.

9.2 Rekommendationer

- **Inför en pilot för 14–15-åringar i Flemingsberg och Vårby från 2027.**
  Piloten bör omfatta 50–100 platser och användas för att testa arbetsuppgifter, handledarstöd, riskbedömningar och administrativa rutiner i mindre skala. Den totala kostnaden för en pilot med 100 platser under tre veckor uppskattas till cirka 1,7 miljoner kronor, inklusive löner till feriepraktikanterna och en samordnare som ansvarar för administration, planering och uppföljning.

- **Säkerställ förstärkt administration och operativt stöd.**
  Den yngre målgruppen kräver mer omfattande riskbedömningar, fler kontakter med vårdnadshavare och tätare uppföljning, vilket innebär behov av förstärkt administrativ funktion och utökad handledarkapacitet.

- **Utveckla anpassade praktikspår för 14–15-åringar.**
  Arbetsuppgifter bör utformas i enlighet med AFS 2023:2 och utgå från arbetsplatser med enkla, återkommande och tydligt definierade uppgifter, exempelvis park, service, kultur, föreningsliv och enklare administration.

- **Arbeta mer systematiskt med arbetsplatsrekrytering.**
  Kommunen behöver säkerställa att arbetsplatserna uppfyller arbetsmiljökraven och har tillräcklig handledarkapacitet för att ta emot yngre ungdomar.

- **Förstärk informationsinsatser till ungdomar och vårdnadshavare.**
  Informationsmöten inför feriepraktikstart, liknande modellen i Västerås, kan minska belastningen under perioden och skapa tydligare förväntningar.

- **Använd lovpraktik som komplement för målgruppen 16–18 år.**
  Lovpraktik under höstlov och sportlov bör inte erbjudas till 14–15-åringar, då lovskola ska prioriteras för grundskoleelever. För målgruppen 16–18 år bör lovpraktiken planeras så att den inte konkurrerar med eventuella studieinriktade insatser under loven. Lovpraktik kan användas för att testa arbetsplatser, avlasta sommaren och erbjuda kontinuitet under året. Kostnaden per ungdom och vecka är 3 269 kronor.

- **Planera för en möjlig fullskalig modell på sikt.**
  Om piloten faller väl ut kan feriepraktik för 14–15-åringar skalas upp till 300–600 platser, förutsatt att kommunen förstärker administration, handledning, arbetsmiljöuppföljning och arbetsplatsrekrytering. En fullskalig modell behöver också ta hänsyn till att praktikperioden förläggs till senare delen av sommaren.

Referenslista

Huddinge kommun (2025). Feriepraktik – nulägesbeskrivning och volymer 2025. Arbetsmarknadsenheten.

Huddinge kommun (2025). Befolkningsstatistik 14–15 år per kommundel. Kommunstyrelsens förvaltning.

Västerås stad (2025). Intervju med ansvarig samordnare för feriepraktik 13–16 år.

Stockholms stad (2024). Pilotprojekt feriejobb för 14–15-åringar – sammanställning av erfarenheter. Arbetsmarknadsförvaltningen.

Nästa Generation Sverige (2026). SAO-jobb – studiemotiverande arbetslivsorientering. saojobb.se.

Arbetsmiljöverket (2023). Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:2) om planering och organisering av arbetsmiljöarbete – grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar. Arbetsmiljöverkets författningssamling.